

I dag

KAPITALISMAN — PLANLOYSIS-
POLITIKKURIN — ARBEIÐS-
LOYSISPOLITIKKURIN MIKIL

PLANLOYSI er eitt af fremstu eyðkennum kapitalismunnar. Eitt úrslit af hesum planloysi er arbeiðs- og vinnuloyfi, sum í fyrsta lagi rakar hina arbeiðandi fjöldina av fólkinum — skapar trot og sakn í arbeiðaraheiminum.

FREMSTU umboðsmenn kapitalismunnar — fólkaloksmenn — sótu í 8 ár í landsstýrinum. Aldri hava Foroyar uppliva makn til arbeiðsloysi sum júst hesi ár, og tverri kennast avleiðingarnar av fólkaloksmennum enn í flestu bygdam.

UPPI 1300 mánna máttu leita burtur í onnur lond at vinna nóg mikið til livsins upphald, og teir, ið leitaðu sær arbeiði her á landi høvdu illt við at vinna so frægt, at endarnir rúkku saman.

SJÁLVAÐI verða hesir vandar altíð til steðar — uttan mun til hvør ið situr í stýrinum — so leingi vit liva undir kapitalistisku samfelagsskipini, to ikki so vandamikil, sum tá ið stórkapitalisman gjøgnum sínar politisku umboðsmenn eigur lut í landstýrinum.

TEY stóru tiltøk, ið nú eru gjord á nógvum okjum, eru ein munandi bati; men tað er hvørjum manni greitt, at enn er langt á mál, eins og tað er mark fyrri, hvussu langt figgarorka landsins kann troystast eftir stuttari tíð.

AKTUELT. Íslenski figgar- armálaráðharrin

Gunnar Thoroddsen sigur, at tær saneringarætlanir, ið stjórnaflókkarnir — Sjálfstæðisflokkurin og Javnaðarflokkurin — settu í verk í byrjanini av 1960, longu hava givið góð úrslit. Inflátiónin er steðgað, valutastøðan er batnað, prís-talið er bert farið upp við 4 pst. — uttan lonarhækkning, tá reglurnar um dýrtíðarviðgerð vóru avtiknar. Arbeiði er fyrri allar hendur. Öll hesi framstigið hava gjørt, at álitið úteftir er vaksið so mikið nógv, at alheimsbankin nú vil lenda Íslandi pening. Um fiskimarkið sigur hann:

Vit eru ógvuliga væl nøgdir við sáttmálan við Bretland, men við tíðini megu vit koma heilt burtur frá 12 málmarkinum. Málið er at fáa allan landgrunnin, t.v.s. út á 400 m dýpið — í flestu støðum 20—25 sjómíl úr landi. Vit vilja krevja allan landgrunnin friðaðan; Tað er okkara uppfatan, at landgrunnurin er ein partur av landinum og ognarrættir landsins. Málið verður at leggja fyrri alrættin í Haag.

NYGGJUR FLOKKUR. Fyrrv. vinstra-sinnaðir limir í norska Arbeiðaraflokkinum hava stovna nýggjan flokk: Sosialistisk fólkalokkurin. Í flokksstevnunum verður sagt, at høvudsamali er at siga NEI til allan kríggis- og atomvápna, hvat eitur at vera miðdepuln í øllum fram-tíðarpolitikk. Í stevnuni verður annars sagt:

Flokkurin krevur avvápnan og sterk-an friðarpolitikk, og at Noreg fer burtur úr NATO. Endamálið er eitt sosialistisk Noreg, har framleiðslutólini og framleiðsluáðstøðin eru ogn fólksins. Arbeiðarar og tænastufólk skulu hava lógfestan og sama avgerðarrett sum eigararnir í øllum virkjum. Somu løn fyrri kvinnur og menn beinanvegin.

RÚMDARFERÐIRNAR. Ójávnt var, hvussu fólk í Vesturheimi tóku ímóti stórtíðindunum frá Moskva, har sagt varð frá, at Gagarin nú ferðaðist kring knottin. Ein blaðmaður spurdi um hetta mundi 3 Amerikubúgar, ið hann hittir á gotuni í New York, hvørji teirra sjón-ættið vóru. Svarini vóru hesi:

»... Teir fáa hann aldri niður aftur. Eg vóni, at teir fáa hann ikki. Eg trúg

vi tí ikki. Mær skulu teir ikki gera gjøldur burtur úr. Tað er bara propaganda.»

»... Hetta er fantastiskt, men eg vóni, at teir fáa handa neyðars mannin niður aftur.»

»... Eg vóni, at eisini vit taka okkum saman. Tað er betri, at vit eru tveir um tað.»

POLITISKA STØÐAN er eftir setna-stu galluproyndunum munandi broytt. Størsta broytingin er tann, at konservati-flokkurin er vorðin størri enn Vinstriflokkurin. Tólini eru hesi — sein-ra talið sammeting við seinasta val:

Javnaðarflokkurin	43,8 — 42,1 pst.
Konservativu	19,7 — 17,9 —
Vinstri	19,6 — 21,1 —
Socialistisk fólkal.	6,2 — 6,1 —
Radikalu	5,0 — 5,8 —

160 RAKETTIR. Russiska rúmdarferðin við mannaðum rúmdarskipið kring um knottin er higartil størsta bragd, ið gjørt er á hesum oki; men teir visu vóru meira enn ovfarnir, tá teir frættu, at Russar í fjór sendu 160 meterologiskar rakettir út í rúmdina.

Serstakliga ovfarnir vóru teir at frætta tíðindini um, at av hesum 160 rakettunum vóru 67 sendar upp frá skipum í Kyrra havinum. 55 vóru sendar frá oyggjunum Franz Joseps land í norð-ara Ishavinum, 5 frá Svartahavinum og hinar 33 frá seinasta staði í Sovjetsamveldinum.

Á VARDHALDI. Millum limirnar í amerikanská trygdarpolitunum eru nakrir detektivar, hvørs einasta uppgáva er at hava eyguni eftir forsetanum og annað hvørt minutt (!) siga frá, hvat hann hevst at; men Kennedy er so kvikur í vendini, at detektivarnir eru deyðgívnir av at fylgja honum.

Av teimum 35 forsetinum í USA eru 3 drípnir: Garfield, Lincoln og Mac Kinley. Roynt var at drepa 3: Teddy Roosevelt, Franklin Roosevelt og Harry Truman. Hjúni Fr. Roosevelt svóvu hvørja nátt við loddum revolvara undir hvaldagnum.

ÁKERUSKRIVIÐ móti týska brotsmanninum Adolf Eichmann sigur frá teimum mongu óhugnaligu tilbúðunum í sambandi við oyðingina av jødunum. Einaaðni í ákeruskrivinum verður sagt:

»Tað eydnaðist týskarunum at seta öld

LIVSTRYGGINGIN

Dagblaðið má vera óvanliga erkvisið og illa á holdið komið. Í seinasta blað segdu vit frá livstryggingarmálinum, ið hevur verið til viðgerðar á tingi. Í hesum sambandi segdu vit, at hetta var gamalt javnaðarflokksmál; men í Dagblaðnum er tað sjálvaðni ósatt, at javnaðarflokkurin hevur kravt livstryggingina eins og alla aðra trygging í landsins hendur.

So pinkalitið og erkvisið er blaðið, at tað sansaleyst blakar út millum manna, at

»... hetta er bert eitt av teimum mongu dønum um hin »fordummandi« og við vilja ósanna politikk, sum javnaðarflokkurin ferir í urgu sini...« tí vit ikki samstundis nevndu, at málið um livstryggingina á hesum sinni var reist av tjóðveldisflokkinum.

Tá flokkur visir seg so veseligan, má haldast at hann hevur uppgivið allar politiskar hugsjónir — um hann nakrantíð hevur havt nakrar.

á 29 av teimum 35 goymsluráðunum í Auschwitz, har teir goymdu stólnar ognarlutir frá drípnunum jødum. Í teimum 6 rúmunum, ið ikki brendust, funnu menn 348.820 klæðningar, 836.255 kjólar og 38.000 pór av harra skóm ...»

BETRI BÚSTADIR. Kanadiska stjór-nin hevur boða frá stórum ætlanum í sambandi við bústaðarlíkindini hjá eski moarunum í landinum.

Teir skulu fara undir at seta upp 1500 fabriksgjord hús. Hvørt av húsunum er mett at kosta 12.500 kr., ið skulu gjaldað eftir 10 árum.

HVETTIBREYÐSDAGAR. Persiska stjórni vil fegin gera nakað fyrri at halda romantikkinn høgt í metum.

Byggjast skal ein býur — Sindbad nevndur — á eini oyggj í Persara-flovgunum nærhendis býnum Basra. Býurin skal tena tí eina endamáli at hýsa nýggjgittum hjúnum.

HON: Minnist tú væl til andlit, tú hevur sæð?

HANN: Ja stak væl.

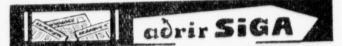
HON: Ná, so ger tað einki. Eg misti barberspeglið hjá tær í gólvið í morgun.

TÁ IÐ vit ikki fáa so nógv fyrri í krónu nú, sum vit finga fyrr, so er tað óivað tí, at vit ikki vilja gera so nógv fyrri í krónu, sum vit gjørdur fyrr.

FIDEL CASTRO — ! Dagblaðið og 14. september eru ikki á einum máli um Fidel Castro. Annað ger hann til brotsmann — hitt til hugsjónarmann. M.a. skrivur Dagblaðið:

»Hvussu ætla tygum at prógva, at Castro er reinur av hjarta, hann ið skjýtur mótsøðumenn lika so lættliga, sum vit skjóta lomvigar. Tess skjótari kubanarar rista tyrannin Castro av sær, tess betur. Kennedy, sum higartil hevur vist seg sum ein raett mann, skal hava okkara væl-sigilsi í hesum máli.»

»DIMMALÆTTING« skrivur um flokksfund tjóðveldismanna og ta »dramatiskue« áheitanina til veljarafjöldina um at stýða flokkinn, hvat blaðið heldur vera neyðugt, tá bert nokur fá fólk vóru á fundi og endar við hesum orðum: »Løsrivelspartiets resolution er veld af mange skønne ord — men patriotismen og menneskekærligheden overfor hjemlandet stikker ikke dybere end, at den skal dikteres alle ande her i landet — undtagen deres egne, når det kommer til stykket. Dette har de fleste færingar forlængst lært at gennemskue, og derfor er den vedtagne resolution ikke værd andet end det, den er beregnet på at være — og er blevet — en lille indslag i den færøske radiofonis ønskekonsert-numre.«

AT útflutningur Foroya í 1960 sam-anlagt var 92,1 milj. kr. móti 77,8 milj. kr. í 1959 og 93,5 milj. í 1958, ið var størsta innlogur landsins seinastu 10 árin.

AT ísfisksolurnar í 1960 góvu saman lagt 25,5 milj. kr., og er hetta størsta soluvirði síðan seinasta heimsbardaga.

AT av tí veiðuni, ið seld varð til salt ingar vóru veiðutólini og veiðuokini hesi...

	1960	1959
Islandi	2220	2117
Gronlandi	21567	17849
Barentshavinum	1321	1688
Foroyum	1032	924

...AT mestapartin av veiðuni til salt-ingar veiddu trolararnir. Tonsatalið og lut-fallstólini av veiðuni eru hesi:

		1960
	tons	pst.
Við trolu	11425	43,7
Við linu	8292	31,7
Við snori	6377	24,4
Við snurruvodd ...	46	0,2

11 ÁR AFTANÁ NAGASAKI. Eg ynski, at ikki eitt einasta menniskja á jorðini skal uppliva tað, eg havi upplivað, sigur japanesarin Yamaguchi. Hann var 14 ár, tá atombomban brast yvir Nagasaki, og hann steinsvimaði av hendingini.

Tá hann vaknaði, sá hann fólk renna í hópatali. Hárið var avsviðið, klæðini skrodd, aldrilíni svart og bólna. Áin var full av likum. Hundræðals fólk lógu særð fram við jarnbreitina. Inni í tokinum rann blóð í stríðum streymum. Á vegnum lógu doyggjandi hestar og fólk, og ein sá, hvussu innvolarnir framvegis livdu. Ein mamma rann sansaleys við einum hovudleys-um barni í fanginum. Skógurin brann 6 mánaðir eftir hann var vaknaður á sjúkrahúsinum, hevði hann bert eitt ynski: at doyggja. Blóðlikamini eru stóðugt í ólagi 11 ár seinri mátti hann aftur á sjúkrahús.

TAD ER VERULEIKI
AT tjóðveldisflokkurin og fólkalokkurin, ið nú gera so nógv hóvasták burtur úr minstulónini, báðir hava verið við til nærum at gjørt hana í einki — fólkalokkurin, tá hann royndi heilt av avtaka hana og skerdi hana úr 500 niður í 390 kr., og tjóðveldismenn, tá teir skerdu hana úr 800 niður í 650 kr.